

Cainele si catelul de Grigore Alexandrescu

Fabulele sunt opere in versuri sau in proza in care sunt povestite intamplarile puse pe seama animalelor, a pasarilor, a plantelor, a obiectelor si care au caracter satiric si moralizator, criticand anumite defecte omenesti.

Toate aceste trasaturi specifice fabulei se intalnesc si in opera literara Cainele si catelul a lui Grigore Alexandrescu.

In primul rand se observa caracterul ei epic, intrucat sentimentele si atitudinea scriitorului sunt exprimate indirect, prin intermediul actiunii si al personajelor. Astfel, autorul povesteste o intamplare pusa pe seama animalelor, iar firul narativ se desprinde implicit din dialogul dintre personaje, caci scrierea este conceputa ca o mica sceneta cu trei personaje. Dulalul Samson sustine, in mod ipocrit, in fata #039;#039; unui bou oarecare #039;#039;, ideea egalitatii intre toate dobitoacele, dezaprobandu-i pe cei care se lauda cu obarsia lor nobila.

El insusi isi schimba brusc atitudinea cand catelul Samurache isi manifesta adeziunea la aceste idei : il ameninta si il avertizeaza ca doreste egalitate #039;#039; dar nu pentru catei #039;#039;.

Ca in orice fabula, si aici, aceste povestiri alegorice ii urmeaza morala continuta de ultimele doua versuri ale poeziei, prin care autorul il avertizeaza pe cititor ca ipocrizia si dorinta de parvenire sunt atitudini intalnite in realitatea cotidiana si ca niciodata nu trebuie sa ne incredem in afirmatiile mincinoase ale celor mari si puternici.

In al doilea rand, ca trasatura a fabulei, se observa caracterul ei satiric, si moralizator, pentru ca, prin faptele narate, Grigore Alexandrescu adopta o atitudine critica fata de cei care doresc sa parvina in ierarhia sociala, satirizeaza fatarnicia, intoleranta si demagogia lor.

O alta trasatura a fabulei intalnita in aceasta opera literara este si faptul ca personajele reprezinta anumite tipuri umane. Astfel, dulaul Samson il reprezinta pe omul demagog, ipocrit, nemulțumit de pozitia lui sociala si care, pentru a parvenii, apeleaza la falsa modestie si la minciuna.

Catelul Samurache il sugereaza pe omul simplu, credul si naiv, simbolizeaza micimea, slabiciunea, moliciunea si o anumita limita in capacitatea de intelegere a adevaratelor intentii ale dulaului. Cel de al treilea personaj, cel figurant - #039;#039;un bou oarecare#039;#039; - face parte din categoria celor care au reusit #039;#039; sa se ajunga #039;#039;, fiind un parvenit recent si de aceea nici nu reactioneaza la spusele dulaului.

Aceste trasaturi ale personajelor sunt evidentiate prin felul de a vorbi al personajelor, prin alternarea de limbaje si de atitudini si prin folosirea unor elemente specifice limbii vorbite.

Alternarea de limbaje, antiteza dintre personaje, nepotrivirea dintre esenta si aparenta, dintre intentie si realitate realizeaza umorul, caracterul satiric si efectul comic al fabulei.

Se poate, astfel, observa diferenta dintre cuvinte sau expresii ca #039;"nobil#039;#039;, #039;#039;fara civilizatie#039;#039;, #039;#039;domnia voastra#039;#039; si cele de tipul#039;#039;potaie#039;#039;, #039;#039;lichea nerusinata#039;#039; etc.

Ca si in limba vorbita, se intalnesc cuvinte ca#039;#039; in fistecine#039;#039;, #039;#039;se ciopleste#039;#039; etc. sau constructii interogative si exclamative : #039;#039;Si ce-ti pasa?#039;#039;, #039;#039;Noi fratii tai?#039;#039; etc.

Din cele conturate pana aici, se observa ca opera literara Cainele si catelul se poate incadra fabulei datorita caracterului epic, povestirii alegorice si moralei precum si datorita caracterului satiric si moralizator.